

ПОПЕРЕДИТИ - ОЗНАЧАЄ НЕ ДОПУСТИТИ

*Г. Г. Лапенко, к. т. н., доцент,
завідувач кафедри безпеки життєдіяльності
Полтавська державна аграрна академія*

Основне завдання служб охорони праці - виявлення та реєстрація всіх небезпек і ризиків, що супроводжуються фізичним або психічним ушкодженням, заподіяним працівникам. На цій основі вживаються адекватні запобіжні заходи.

Оцінка ризиків - основа запобігання нещасним випадкам. Щоб оцінити ризики, важливо виявити всі небезпечні та шкідливі фактори. Для цього потрібна в тому числі ретельна реєстрація всіх нещасних випадків та інших інцидентів, що супроводжуються фізичним і психічним ушкодженням здоров'я, заподіяним працівникові.

Тому, наприклад, на деяких підприємствах країн Євросоюзу фіксують будь-які прояви небезпечних факторів та інцидентів, що мають хоч якісь наслідки для людини.

За даними деяких учених, одному смертельному нещасному випадку передують 10-30 тяжких травм, близько 100-300 легких (з втратою працездатності на один і більше днів), від однієї до трьох тисяч мікротравм або 10-30 тисяч небезпек, наявних на виробництві.

Це співвідношення може бути іншим, але важливий сам принцип, на якому ґрунтується профілактична діяльність.

Роботу з профілактики виробничого травматизму й аварійності, зниження рівня ризику під час експлуатації виробничих об'єктів повинна організовувати служба охорони праці. При цьому джерела інформації для прийняття рішень про застосування коригувальних або попереджувальних дій:

- дані моніторингу (zareestrovani);
- результати проведення зовнішніх і внутрішніх аудитів;
- результати розслідування аварій і нещасних випадків;
- приписи державних контролюючих органів;
- експертні висновки;
- думки зацікавлених сторін;
- інша інформація, аналіз якої призводить до необхідності прийняття коригувальних або попереджувальних дій.

Аналіз інформації виконується спеціалістами структурних підрозділів протягом трьох робочих днів з моменту надходження інформації відповідно до їх функцій та обов'язків.

Аналіз має включати оцінку відповідності ситуації чинним нормативам і правилам та пропозиціям щодо забезпечення ефективності системи менеджменту безпеки.

У разі виявлення невідповідностей чинним нормативам вживаються коригувальні заходи.

Інформація про невідповідність надходить керівникові структурного підрозділу, в якому виявлено невідповідність, від посадових осіб, що проводили аналіз інформації (працівник служби охорони праці, працівник структурного підрозділу, відповідальний за моніторинг, внутрішній аудитор тощо).

Аналіз виявленої невідповідності проводить керівник структурного підрозділу, в роботі якого встановлено невідповідність, протягом 3 днів з моменту надходження відповідної інформації. Він також визначає коригувальні дії, строки їх проведення та відповідальних виконавців.

Строк проведення коригувальної дії або дії щодо пом'якшення наслідків виявлених невідповідностей має бути адекватний масштабам невідповідності та не повинен перевищувати один місяць, якщо такі дії не вимагають капітальних витрат.

Попереджувальні дії виконуються за пропозицією осіб, які проводили аналіз інформації, або в ініціативному порядку за пропозицією працівників підприємства. Порядок виконання попереджувальної дії (строки, відповідальні виконавці, конкретний зміст заходу) визначається керівником структурного підрозділу.

Надалі необхідність проведення коригувальних дій, дій щодо пом'якшення наслідків виявлених невідповідностей або попереджувальних дій закріплюється документами розпорядничого характеру (накази, розпорядження, протоколи нарад, переліки затверджених заходів, протоколи про невідповідність тощо).

Результати проведення коригувальних або попереджувальних дій оцінюються керівником структурного підрозділу.

Керівник підрозділу, в якому має бути виконана коригувальна або попереджувальна дія, відповідає за їх виконання та інформування про проведення.

Інформація про виконання коригувальних або попереджувальних дій та їх результати надходить у письмовій формі зі структурного підрозділу на адресу особи, яка проводила аналіз інформації, для подальшої підготовки аналізу з боку керівництва.

Тому для зниження рівня травматизму необхідно вживати такі запобіжні заходи та дії.

- коригувальні заходи щодо усунення виявлених невідповідностей та порушень за результатами контролю(аудиту);
- професійне навчання та навчання з охорони;
- аналіз та оцінка ризиків на кожному робочому місці, вживання заходів зі зниження та усунення факторів ризику;
- впровадження більш досконалих (безпечних) технологій;
- контроль над дотриманням технологічної дисципліни;
- контроль над діями персоналу (поведінковий аудит);
- психологічний супровід.

Отже передбачити та не допускати - головні напрямки сучасної працезохоронної діяльності.

НАРУШЕНИЕ - ЗАКОНОМЕРНОСТЬ ИЛИ СЛУЧАЙНОСТЬ?

Н. В. Гермам, доцент, директор науково-навчального центру; Л. И. Манина, доцент, к. т. н., доцент; А. С. Ярмоник, студентка группы ДИД-21 Высшее учебное заведение Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли»

В ситуациях, одинаковых для всех работающих, важнейшее значение для поведения каждого отдельного человека имеют его индивидуальные характеристики:

- тип нервной системы;
- характер и темперамент;
- особенности мозговой деятельности и мышления;
- воспитание и образование;
- состояние здоровья;
- опыт, приобретаемый годами.